

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE FILOSOFIE ȘI PSIHOLOGIE
„CONSTANTIN RĂDULESCU-MOTRU”

**STUDII DE ISTORIE
A FILOSOFIEI ROMÂNEȘTI
VI**

Coordonator: Viorel Cernica

Ediție îngrijită de Mona Mamulea

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

București, 2010

Copyright @ Editura Academiei Române, 2010
Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii.

Adresa: EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5,
050711, București, România
Tel.: 4021-318 81 46; 4021-318 81 06
Tel./Fax: 4021-318 24 44
E-mail: edacad@ear.ro
Adresa web: <http://www.ear.ro>

Referenți: Prof. univ. dr. ALEXANDRU BOBOC,
membru corespondent al Academiei Române
Dr. MARIUS DOBRE

Redactor: MIHAI POPA
Tehnoredactor: DIANA RUSU
Coperta: MARIANA ȘERBĂNESCU

Bun de tipar: 25.XI.2010. Format: 16/70×100.

Coli de tipar: 20,75.

C.Z. pentru biblioteci mari: 1(498)(09)(082).

C.Z. pentru biblioteci mici: 1.

CUPRINS

Argument	7

Mircea Florian (1888–1960)

Viorel Cernica , <i>Forma filosofică a teoriei datului recesiv</i>	11
Angela Botez , <i>Mircea Florian – realism și relativism</i>	39
Ilie Pinte , <i>Conceptul de filosofie în opera lui Mircea Florian</i>	46
Constantin Aslam , <i>Mircea Florian în contextul filosofiei interbelice</i>	70
Constantin Stoescu , <i>Recesivitate și experiență. Proiectul unei metafizici inductive la Mircea Florian</i>	98
Mihaela Pop , <i>Frumosul ca relație sau actualitatea gândirii estetice a lui Mircea Florian</i>	110
Mihai Popa , <i>Semnificația istorică a recesivității timpului în raport cu eternitatea la Mircea Florian</i>	127
Dragoș Popescu , <i>Dialectică, contradicție și recesivitate la Mircea Florian</i>	134
Mihai D. Vasile , <i>Cele două transcendențe în metafizica lui Mircea Florian</i>	149
Mona Mamulea , <i>„Fides et ratio”: Mircea Florian și smerenia rațiunii</i>	168
<i>Mircea Florian: o bibliografie a exezei (Titus Lates)</i>	179

Studii și eseuri

Alexandru Surdu , <i>Rezumat de istorie a filosofiei românești</i>	193
Maria Michiduță , <i>Ștefan Lupașcu și paradigma filosofică postmodernă</i>	204
Paul-Gabriel Sandu , <i>„În primă instanță și cel mai adesea”. Dinamica existențială a Dasein-ului și tensiunea holomerului</i>	215
Romina Surugiu , <i>Influența lui Nae Ionescu asupra filosofiei lui Noica</i>	231
Adrian Mircea Dobre , <i>Rolul culturii în constituirea conceptului de „românism” la C. Rădulescu-Motru</i>	241
Gheorghică Geană , <i>Exclusivismul metodologic ca înstrăinare a spiritului critic</i>	248

Portrete

Marin Diaconu , <i>A. Axelrad – important popularizator al filosofiei</i>	267
Ionel Popa , <i>Constantin Galeriu: o antropologie creștină</i>	279
Constantin Stroe , <i>Petre Dulfu: o abordare etică la sfârșit de secol XIX</i>	285

Restituiri

Ion Pogorilovschi , <i>Noica în câmpul cuvintelor intraductibile: miza limbii române</i>	293

Ion Pogorilovschi , <i>Căutarea arheilor – recurs final al gândirii lui Petre Botezatu și Constantin Noica</i> (Precizări, comentarii, note: Teodor Dima)	298
Titus Lates , <i>In memoriam: Ion Pogorilovschi</i>	319

Semnal

Lucrări de filosofie românească: 2008–2009 (Titus Lates)	325

MIRCEA FLORIAN: O BIBLIOGRAFIE A EXEGEZEI

(de TITUS LATES)

MONOGRAFII

- Gh. Al. Cazan, *Fundamentul filosofiei la Mircea Florian*, București, Editura Politică, 1971.
Raluca Ghencioiu, *Contribuția lui Mircea Florian la reforma conceptului de cunoaștere*, Craiova, Editura Sitech, 2009.
Octavian Gruioniu, *Filosofia recesivității: disciplină fundamentală sau o posibilă metafizică*, Pitești, Editura Universității din Pitești, 2004.
Adrian Michiduță, *Filosofia recesivității*, Craiova, Editura Aius Print, 2009. (Biblioteca de filosofie românească)

CAPITOLE, ARTICOLE, REFERINȚE ÎN CĂRȚI DE AUTOR

- Ștefan Afloroaiei, *Cum este posibilă filosofia în estul Europei*, Iași, Polirom, 1997.
N. Bagdasar, *Istoria filosofiei românești*, București, Societatea Română de Filosofie, 1940, pp. 205–218.
N. Bagdasar, *Scrieri*, ed. îngrijită, introducere și note de Gh. Vlăduțescu, București, Editura Eminescu, 1988, pp. 159–169.
N. Bagdasar, *Istoria filosofiei românești*, București, Profile Publishing, 2003, pp. 230–245.
Nicolae Bagdasar, *Opere*, vol. 2: *Portrete*, ed. îngrijită de Rodica Pandelescu și Gh. Vlăduțescu, pref. de Nicolae Bagdasar, postf. și note de Gh. Vlăduțescu, București, Editura Academiei Române, 2006, pp. 159–168.
Ion Banu, *Momente din trecutul cugetării asupra filosofiei istoriei filosofiei în România*, în *Istoriologia filosofiei: studii*, București, Editura Academiei Române, 1993, pp. 404–440 [404–415].
Alexandru Boboc, *Mircea Florian și Joh. Rehmke*, în *Filosofie românească: studii istorico-filosofice în perspectivă comparată*, Cluj-Napoca, Editura „Grinta”, 2007, pp. 202–206.
Angela Botez, *Un secol de filosofie românească*, București, Editura Academiei Române, 2005.
I. Brucăr, *Naționalism filosofic și filosofie națională*, în *Cadențe filosofice*, București, Librăria „Universala” Alcalay, 1934, pp. 148–154 [153].
Gh. Al. Cazan, *Istoria filosofiei universale*, [vol.] 5: *Istoria filosofiei românești*, București, Tipografia Universității din București, 1975, pp. 217–236.
Gh. Al. Cazan, *Istoria filosofiei românești*, București, Editura didactică și pedagogică, 1984, pp. 253–265.
Gh. Al. Cazan, *Mircea Florian și Nae Ionescu: disputa metafizica datului – metafizica lirică*, București, Editura Agerpres, 2006, pp. 7–170.
Gh. Al. Cazan, *Metafizica românească (1900–1950)*, București, Editura Fundației „România de Măine”, 2008, pp. 133–199.
Florica Diaconu, *Mircea Florian și D.D. Roșca – două contribuții românești privind structura dialectică a lumii și destinul omului în univers*, în *Filosofie românească: studii și articole*, Craiova, Editura Alma, 2008, pp. 236–247.

- Florica Diaconu, *Mircea Florian și sensul vieții*, în *Filosofie românească: studii și articole*, Craiova, Editura Alma, 2008, pp. 248–259.
- Marin Diaconu, *Mircea Florian și ideea unei noi filosofii*, în *Istoria limbajului filosofic românesc*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2002, pp. 87–90.
- Teodor Dima, *Omniprezența logicității în opera lui Mircea Florian*, în *Privind înapoi cu deferență: eseuri despre gânditori români*, București, Editura Academiei Române, 2006, pp. 194–203.
- Teodor Dima, *Focalizări românești asupra antinomiilor kantiene*, în *Privind înapoi cu deferență: eseuri despre gânditori români*, București, Editura Academiei Române, 2006, pp. 204–229 [210–219].
- Petre Dumitrescu, *Critica metafizicii tradiționale la Mircea Florian*, în *Studii de filosofie românească*, Iași, TipoMoldova, 2002, pp. 83–100.
- Anton Dumitriu, *Istoria logicii*, ed. a 3-a revăzută și adăugită, vol. 4, București, Editura Tehnică, 1998, pp. 360–364.
- Mircea Eliade, *Memorii (1907–1960)*, vol. 1, ediție și cuvânt înainte de Mircea Handoca, București, Humanitas, 1991, p. 111. [ed. revăzută, 2004, p. 106]
- Mircea Flonta, *Mircea Florian: prin enciclopedism filosofic spre schema lumii*, în *Cum recunoaștem pasărea Minervei? Reflecții asupra percepției filosofiei în cultura românească*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1998, pp. 94–111.
- Oana Magdalena Gherman, *Armonia poeziei cu filosofia: o abordare creștin-ortodoxă a raportului dintre filosofie și poezie*, București, Cartea Universitară, 2003, pp. 66–93.
- Simion Ghiță, *Influența kantianismului în filosofia românească*, în *Aspecte istorico-metodologice ale gândirii filosofice și științifice*, București, Editura științifică și enciclopedică, 1976, pp. 186–206 [189, 190, 204, 205]
- Ion Ianoși, *Nearta – Artă*, vol. 2, București, Cartea Românească, 1985, pp. 110, 111, 124–126, 230–234.
- Ion Ianoși, *Literatură și filosofie: interacțiuni în cultura română*, București, Editura Minerva, 1986, pp. 144–146.
- Ion Ianoși, *O istorie a filosofiei românești: în relația ei cu literatura*, Cluj, Biblioteca Apostrof, 1996, pp. 132–136.
- Dumitru Isac, *Cunoaștere și transcendență*, Cernăuți, Tipografia „Mitropolitul Silvestru”, 1943, pp. 16–18.
- Dumitru Isac, *Cunoaștere și transcendență: realism critic*, ed. îngrijită și studiu introductiv de Ionuț Isac, cu un cuvânt înainte de Vasile Muscă, Cluj-Napoca, Editura „Grinta”, 2003, pp. 239, 242, 244, 263–265.
- Ioan C. Ivanciu, *Filosofia istoriei*, București, Editura Fundației „România de Măine”, 1998.
- Athanase Joja, *Cu privire la istoria filosofiei românești*, în *Logos și ethos*, București, Editura Politică, 1967, pp. 234–273 [253–255].
- Athanase Joja, *Cu privire la istoria filosofiei românești*, în *Filosofie și cultură*, ed. îngrijită de Crizantema Joja, București, Editura Minerva, 1978, pp. 205–242 [224–226].
- Ana Katz, *Dialectica în existență: discurs ontologic*, București, Editura Științifică, 1972, pp. 44–47.
- Ioan Miclea, *Conceptia ontologică a cunoașterii la d-l Mircea Florian și în tomism*, în *Realismul în filosofia românească*, Blaj, Tipografia Seminarului, 1944, pp. 19–35.
- Constantin Micu, *Finalitatea ideală a existenței umane. Încercare de explicare a originii și sensului culturii*, București, Casa Școalelor, 1943, pp. 2, 3.
- Vasile Muscă, *Filosofia Renașterii în două interpretări românești: P.P. Negulescu și M. Florian*, în *Iluminism și istorism*, Cluj-Napoca, Editura Grinta, 2008, pp. 173–190.
- Mircea Muthu, *Arta ca relație: Mircea Florian*, în *Studii de estetică românească*, Cluj-Napoca, Editura Limes, 2005, pp. 47–53.
- Z. Ornea, *Revanșa lui Mircea Florian*, în *Medalioane*, Iași, Institutul European, pp. 263–266.

- Ion Pascadi, *Din tradițiile gândirii axiologice românești: studii și texte*, București, Editura Științifică, 1970, pp. 176–197.
- Lucrețiu Pătrășcanu, *Curente și tendințe în filosofia românească*, ed. a 3-a, București, Editura Socec, 1946, pp. 101–104.
- Lucrețiu Pătrășcanu, *Curente și tendințe în filosofia românească*, București, Editura politică, 1971, pp. 108–111.
- Mircea Rebreanu, *Gândirea filosofică română: introducere în spiritualitatea Europei federale*, trad. din lb. germană de Tiberiu Arsenovici, București, Editura Univers Enciclopedic, 1997, pp. 51, 52.
- Constantin Schifirneț, *Filosofie și națiune în gândirea românească*, în *Geneza modernă a ideii naționale: psihologie etnică și identitate românească*, București, Editura Albatros, 2001, pp. 410–434 [423–429]. (Ethnos)
- Grigore Smeu, *Istoria esteticii românești*, vol. 2, București, Editura Academiei Române, 2009, pp. 206–212.
- Constantin Stroe, *Concepte și probleme etice în filosofia lui Mircea Florian*, în *Rostiri etice în filosofia românească: studii de istorie a reflecției morale românești*, ed. a 2-a revăzută și adăugită, Cluj-Napoca, Editura Grinta, 2010, pp. 273–285.
- Alexandru Surdu, *Contribuții românești în domeniul logicii în secolul XX*, București, Editura Fundației „România de Mâine”, 1999, pp. 59, 60, 196–198.
- Viorel Iulian Tănase, *Orientarea clasico-tradițională și istorică a logicii lui Mircea Florian*, în *Tradiția maioreșciană în logica românească*, București, Univers Enciclopedic, 2002, pp. 136–140.
- Constantin Târșolea, *De la „raționalismul neutral” la „recesivitate”. Valențe explicative ale filosofiei lui Mircea Florian*, în *Filosofie românească*, Târgoviște, Editura Domino, 1996, pp. 31–101.
- Constantin Târșolea, *Problematika progresului și democrației în filosofia raționalistă din România interbelică*, în *Filosofie românească*, Târgoviște, Editura Domino, 1996, pp. 125–168.
- Gheorghe Toma, *Raționalismul filosofic la Mircea Florian*, în *Permanențe filosofice românești: studii și eseuri*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1979, pp. 80–197.
- Gheorghe Vlăduțescu, *Neconvențional, despre filosofia românească*, București, Paideia, 2002, pp. 76–83.
- Mircea Vulcănescu, *Nae Ionescu, așa cum l-am cunoscut*, București, Humanitas, 1992, pp. 24–26.
- Mircea Vulcănescu, *Critica teoriei datelor pure*, în *Opere*, vol. 1: *Dimensiunea românească a existenței*, ed. îngrijită de Marin Diaconu, pref. de Eugen Simion, București, Editura Fundației Naționale pentru Știință și Artă/Univers Enciclopedic, 2005, pp. 336–350. (Opere fundamentale)
- Henri Wald, *Introducere în logica dialectică*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1959, pp. 48–51, 70, 71, 104.
- Henri Wald, *Structura logică a gândirii*, București, Editura Științifică, 1962, pp. 107–109, 198.
- Henri Wald, *Realitate și limbaj*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1968, pp. 140–143.
- Ion Zamfirescu, *Mircea Florian*, în *Întâlniri cu oameni, întâlniri cu viața*, București, Editura Eminescu, 1990, pp. 71–79.

STUDII, ARTICOLE, ESEURI, REFERINȚE ÎN VOLUME COLECTIVE

- N. Bagdasar, *Mircea Florian*, în *Istoria filosofiei moderne*, vol. 5: *Filosofia românească de la origini până astăzi*, autori: N. Bagdasar, Traian Herseni, S.S. Bărsănescu, București, Societatea Română de Filosofie, 1941, pp. 205–218.

- Ioan-Viorel Bădică, *Problema metafizicii*, în *Repere ale gândirii românești*, volum conceput și realizat de Aurel Ion Brumaru și Vasile Gogea, cu o prefață de Acad. Alexandru Surdu, Cluj-Napoca, Editura „Grinta”, 2003, pp. 91–94.
- Angela Botez, *Mircea Florian: contribuții la reforma conceptului de cunoaștere*, în *Realism și relativism în filosofia științei contemporane*, coord., introducere și îngrijirea traducerii: Angela Botez, București, Editura DAR, 1993, pp. 97–111.
- Aurel Ion Brumaru, *Gândind din locul românesc*, în *Repere ale gândirii românești*, volum conceput și realizat de Aurel Ion Brumaru și Vasile Gogea, cu o prefață de Acad. Alexandru Surdu, Cluj-Napoca, Editura „Grinta”, 2003, pp. 86–90.
- Ionel Bușe, *Rationalité et récesivité chez Mircea Florian*, în *Les Actes du Colloque International „Systèmes, images, langages”*, Éditeurs: Mihaela Pop, Sabin Totu, Viorel Vizureanu, București, Editura Universității din București, 2008, pp. 159–180.
- Teodor Dima, *Focalizări românești asupra antinomiilor kantiene*, în *Studii de istorie a filosofiei universale*, vol. 12, București, Editura Academiei Române, 2004, pp. 65–82 [69–75].
- Simion Ghiță, *Influența „Criticii rațiunii pure” în filosofia românească*, în *Immanuel Kant – 200 de ani de la apariția „Criticii rațiunii pure”: studii*, coord. Alexandru Boboc, Mircea Flonta, Radu Pantazi, Ilie Pârvu, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1982, pp. 215–224.
- Vasile Gogea, *Demnitatea ontologică a unei categorii: spațiul*, în *Repere ale gândirii românești*, volum conceput și realizat de Aurel Ion Brumaru și Vasile Gogea, cu o prefață de Acad. Alexandru Surdu, Cluj-Napoca, Editura „Grinta”, 2003, pp. 83–85.
- Nicolae Gogoneață, *Orientarea materialistă în filosofie în perioada dintre cele două războaie mondiale*, în *Curenți și orientări în istoria filosofiei românești*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1967, pp. 129–167 [135–137, 151–167].
- Nicolae Gogoneață, *Realismul ontologic al lui Mircea Florian*, în *Filosofia și sociologia românească în prima jumătate a secolului al XX-lea: studii*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1969, pp. 97–124.
- Nicolae Gogoneață, *Mircea Florian*, în *Istoria filosofiei românești*, coordonatori: Dumitru Ghișe, Nicolae Gogoneață, vol. 2, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1980, pp. 323–364.
- Nicolae Gogoneață, *Kant în interpretarea lui Mircea Florian: o încercare de a discerne elementele viabile ale filosofiei kantiene*, în *Immanuel Kant – 200 de ani de la apariția „Criticii rațiunii pure”: studii*, coord. Alexandru Boboc, Mircea Flonta, Radu Pantazi, Ilie Pârvu, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1982, pp. 244–250.
- Ion Ianoși, *Arta și estetica în filosofia lui Mircea Florian*, în *Filosofie și cultură: în onoare lui Alexandru Boboc – octoginta annis*, coord. Ana Bazac, Vasile Morar, București, Editura Universității din București, 2010, pp. 74–85.
- Cristian Iftode, *Sensul credinței la Mircea Florian și în filosofiele modernității „târzii”*, în *Dialogul dintre teologie și filosofie*, [vol.] 2, vol. îngrijit de Sorin Șelaru, București, Editura „Basilica” a Patriarhiei Române, 2009, pp. 201–221.
- Adriana Neacșu, *Misticism și credință*, în *Dicționarul operelor filosofice românești*, coord. general Ion Ianoși, București, Humanitas, 1997, pp. 139–140.
- Marian Panait, *Mircea Florian: omul, opera, ideile*, în *Studii de istorie a filosofiei românești*, vol. 2, coord. Viorel Cernica, ed. îngrijită de Mona Mamulea, București, Editura Academiei Române, 2007, pp. 499–510.
- Ilie Pârvu, *Metafizică și artă – Destinul metafizicii*, în *Dicționarul operelor filosofice românești*, coord. general Ion Ianoși, București, Humanitas, 1997, pp. 136, 137.
- Ilie Pârvu, *Recesivitatea ca structură a lumii*, în *Dicționarul operelor filosofice românești*, coord. general Ion Ianoși, București, Humanitas, 1997, pp. 180–183.

- Ilie Pârnu, *Reconstrucție filosofică*, în *Dicționarul operelor filosofice românești*, coord. general Ion Ianoși, București, Humanitas, 1997, pp. 183–187.
- Dragoș Popescu, *Cursurile de logică ale lui Mircea Florian*, în *Istoria logicii românești*, coord. Alexandru Surdu, Dragoș Popescu, București, Editura Tehnică, 2006, pp. 188–217.
- Al. Posescu, *Orientări progresiste în filosofie și sociologie*, în *Istoria gândirii sociale și filosofice în România*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1964, pp. 437–448 [439–440].
- Grigore Smeu, *Recesivitate și pluralism*, în *Studii de istorie a filosofiei românești*, vol. 2, coord. Viorel Cernica, ed. îngrijită de Mona Mamulea, București, Editura Academiei Române, 2007, pp. 143–155.
- Dragan Stoianovici, *Reforma logicei*, în *Dicționarul operelor filosofice românești*, coord. general Ion Ianoși, București, Humanitas, 1997, pp. 189–191.
- Mihai D. Vasile, *Dumnezeu ca transcendență în metafizica lui Mircea Florian*, în *Dialogul dintre teologie și filosofie*, [vol.] 2, vol. îngrijit de Sorin Șelaru, București, Editura „Basilica” a Patriarhiei Române, 2009, pp. 185–200.

PREFEȚE, POSTFEȚE, STUDII INTRODUCATIVE ȘI NOTE ÎN VOLUME

- Angela Botez, *Mircea Florian – realism și raționalism*, introducere în: Mircea Florian, *Opere alese*, introducere și îngrijirea ediției Angela Botez, București, Editura Academiei Române, 2006, pp. 9–30.
- Petru Comarnescu, *Filosofie, experiență, artă în concepția d-lui Mircea Florian*, în postfața la: Mircea Florian, *Experiența ca principiu de reconstrucție filosofică*, prefața autorului, postf. de Valeriu Râpeanu, București, Editura 100+1 Gramar, 2002, pp. 316–326. (Sinteze. Documente. Eseuri)
- Nicolae Gogoneață, studiu introductiv și note în: Mircea Florian, *Scrieri alese*, ed. îngrijită, cu un studiu introductiv și note de Nicolae Gogoneață, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1968, pp. 5–36, 375–377.
- Nicolae Gogoneață, postfață în: Mircea Florian, *Cunoaștere și existență*, îngrijire ediție și postf. de Nicolae Gogoneață, București, Editura Garamond, 2006, pp. 289–292. (Etos și logos)
- Nicolae Gogoneață, postfață și note în: Mircea Florian, *Recesivitatea ca structură a lumii*, vol. 1, text integral, ed. îngrijită, postf. și note de Nicolae Gogoneață, cu un cuvânt preliminar de Anca Florian Neagu, București, Editura Fundației Pro, 2003, pp. 544–549. (Cartea fundamentală)
- Nicolae Gogoneață, postfață și note în: Mircea Florian, *Recesivitatea ca structură a lumii*, vol. 2, text integral, ed. îngrijită, postf. și note de Nicolae Gogoneață, București, Editura Fundației Pro, 2004, pp. 547–554. (Cartea fundamentală)
- Nicolae Gogoneață, Ioan C. Ivanciu, studiu introductiv, notă asupra ediției și note în: Mircea Florian, *Recesivitatea ca structură a lumii*, vol. 1, ed. îngrijită, studiu introductiv și note de Nicolae Gogoneață și Ioan C. Ivanciu, București, Editura Eminescu, 1983, pp. 7–40, 522–526.
- Nicolae Gogoneață, Ioan C. Ivanciu, notă asupra volumului, note și postfață în: Mircea Florian, *Recesivitatea ca structură a lumii*, vol. 2, ed. îngrijită, postf. și note de Nicolae Gogoneață și Ioan C. Ivanciu, București, Editura Eminescu, 1987, pp. 7, 8, 449–481.
- Nicolae Gogoneață, Ioan C. Ivanciu, note și postfață în: Mircea Florian, *Îndrumare în filosofie*, ed. îngrijită, note, postf. de Nicolae Gogoneață și Ioan C. Ivanciu, București, Editura Științifică, 1992, pp. 410–448. (Colecția „Universitaria”. Filosofie)
- Nicolae Gogoneață, Ioan C. Ivanciu, prefață în: Mircea Florian, *Filosofie generală: metafizică și epistemologie*, ed. îngrijită și pref. de Nicolae Gogoneață, Ioan C. Ivanciu, București, Editura Garamond, 1995, pp. 5–9. (Etos și logos)

- Nicolae Gogoneață, Ioan C. Ivanciu, prefață și notă asupra ediției în: Mircea Florian, *Logică și epistemologie: Logica generală*, ed. îngrijită, pref. și note de Nicolae Gogoneață și Ioan C. Ivanciu, București, Antet, 1996, pp. 4–10.
- Nicolae Gogoneață, Ioan C. Ivanciu, prefață și notă asupra ediției în: Mircea Florian, *Introducere în filosofia istoriei*, ed. îngrijită, pref. și notă asupra ediției de Nicolae Gogoneață și Ioan C. Ivanciu, București, Editura Garamond, 1998, pp. 5–26. (Etos și logos)
- Nicolae Gogoneață, Ioan C. Ivanciu, notă asupra ediției, prefață și note în: Mircea Florian, *Îndrumare în filosofie: o istorie a filosofiei*, ed. îngrijită, pref. și note de Nicolae Gogoneață și Ioan C. Ivanciu, București, Editura Garamond, 2001, pp. 5–20, 442–445. (Etos și logos)
- Ion Ianoși, *Postfață la „Filosofie și artă”*, în: Mircea Florian, *Metafizică și artă*, ed. îngrijită și postfețe de Ilie Pârvu și Ion Ianoși, Cluj, Editura Echinox, 1992, pp. 203–218. (Eseu)
- Ion Ianoși, *Dualism și antinomie*, prefață în: Mircea Florian, *Misticism și credință: eseu*, ed., pref. și tabel cronologic de Ion Ianoși, București, Editura Minerva, 1993, pp. V–XXI. (Biblioteca pentru toți. Cultură generală)
- Victor Isac, *Notă biografică*, în: Mircea Florian, *Reforma logicei*, București, Institutul de Arte Grafice al Muncii, 1942, pp. 27–29. (Caiete de filosofie, 2)
- Adrian Michiduță, *Mircea Florian – filosof și istoric al filosofiei*, studiu introductiv în: Mircea Florian, *Filosofia Renașterii*, ed. îngrijită de Adrian Michiduță și Vasile Gogea, studiu introductiv de Adrian Michiduță, postf. de Vasile Muscă, Cluj-Napoca, Editura „Grinta”, 2003, pp. 5–26.
- Adrian Michiduță, note și comentarii în: Mircea Florian, *Philosophia perennis (Treizeci și două de prelegeri universitare)*, ed. îngrijită, cronobiografie, note și comentarii de Adrian Michiduță, Cluj-Napoca, Editura „Grinta”, 2004, pp. 233–248.
- Adrian Michiduță, *Publicistica lui Mircea Florian*, studiu introductiv în: Mircea Florian, *Filosofia timpului nostru: publicistică, I (1909–1958)*, ed. critică, text stabilit, studiu introductiv, note și comentarii de Adrian Michiduță, Craiova, Editura Aius, 2005, pp. 7–20. (Biblioteca de filosofie românească)
- Adrian Michiduță, note și comentarii în: Mircea Florian, *Filosofia timpului nostru: publicistică, I (1909–1958)*, ed. critică, text stabilit, studiu introductiv, note și comentarii de Adrian Michiduță, Craiova, Editura Aius, 2005, pp. 562–577. (Biblioteca de filosofie românească)
- Adrian Michiduță, *Specificul filosofiei naționale*, studiu introductiv în: Mircea Florian, *Filosofia românească: publicistică, II (1915–1959)*, ed. critică, text stabilit, studiu introductiv, note și comentarii de Adrian Michiduță, Craiova, Editura Aius, 2005, pp. 9–19. (Biblioteca de filosofie românească)
- Adrian Michiduță, note și comentarii în: Mircea Florian, *Filosofia românească: publicistică, II (1915–1959)*, ed. critică, text stabilit, studiu introductiv, note și comentarii de Adrian Michiduță, Craiova, Editura Aius, 2005, pp. 219–295. (Biblioteca de filosofie românească)
- Adrian Michiduță, *„Logica recesivității” – prolegomena la „Filosofia recesivității”*, în: Mircea Florian, *Logica recesivității*, ed. critică, text stabilit, studiu introductiv, note și bibliografie de Adrian Michiduță, Craiova, Editura Aius, 2006, pp. 7–46.
- Vasile Muscă, *Mircea Florian, istoric al filosofiei Renașterii*, postfață în: Mircea Florian, *Filosofia Renașterii*, ed. îngrijită de Adrian Michiduță și Vasile Gogea, studiu introductiv de Adrian Michiduță, postf. de Vasile Muscă, Cluj-Napoca, Editura „Grinta”, 2003, pp. 175–188.
- Ilie Pârvu, *Postfață la „Destinul metafizicii”*, în: Mircea Florian, *Metafizică și artă*, ed. îngrijită și postfețe de Ilie Pârvu și Ion Ianoși, Cluj, Editura Echinox, 1992, pp. 68–75. (Eseu)
- Valeriu Râpeanu, postfață în: Mircea Florian, *Experiența ca principiu de reconstrucție filosofică*, prefața autorului, postf. de Valeriu Râpeanu, București, Editura 100+1 Gramar, 2002, pp. 315–332 [315, 327, 328]. (Sinteze. Documente. Eseuri)

- Constantin Schifirneț, *Filosofie și națiune în concepția gânditorilor români*, studiu introductiv în: *Filosofie și națiune*, ed. îngrijită, studiu introductiv și note de Constantin Schifirneț, București, Editura Albatros, 2003, pp. 5–25 [15–21]. (Ethnos)
- N. Tertulian, *Prof. Mircea Florian, reprezentant al reacțiunii filosofice în universitatea românească*, în postfața la: Mircea Florian, *Experiența ca principiu de reconstrucție filosofică*, prefața autorului, postf. de Valeriu Râpeanu, București, Editura 100+1 Gramar, 2002, pp. 329–331. (Sinteze. Documente. Eseuri)
- Gheorghe Vlăduțescu, postfață în: Mircea Florian, *Cosmologia elenă*, București, Paideia, 1993, pp. 139, 140. (Colecția de studii și eseuri)

ARTICOLE, STUDII, RECENZII, ÎN PUBLICAȚII ȘTIINȚIFICE

- Ion Banu, *Concepția lui Mircea Florian despre istoria filosofiei*, în „Revista de filosofie”, Tomul XII, Nr. 4, 1965, pp. 467–474.
- Lucian Blaga und D.D. Roșca, *Bericht über die rumanischen Arbeiten zur Geschichte der Philosophie A. Rumanisches Sprachgebiet (1924–1931)*, în „Archiv für Geschichte der Philosophie” (Berlin), Band XLI, Heft 1/2, pp. 281–292 [283, 288].
- Florin Bleda, *Semnificația logică și sistematică a raportului recesiv*, în „Revista de filosofie”, Tomul XLV, Nr. 4, 1998, pp. 471–479.
- Alexandru Boboc, *Mircea Florian și problema modelărilor dialecticii în gândirea contemporană*, în „Revista de filosofie”, Anul XXXV, Nr. 4, 1988, pp. 376–381.
- Alexandru Boboc, *Mircea Florian and the problem of dialectics-modelling in contemporary thought*, în „Revue Roumaine de Philosophie”, Tome XXXV, No. 1–2, janvier–juin 1991, pp. 33–38.
- Alexandru Boboc, *Mircea Florian și Johannes Rehmke. Studiu comparat în perspectiva reconstrucției filosofice moderne*, în „Analele Universității «Spiru Haret». Seria Studii de filosofie”, Nr. 2, 2000, pp. 19–22.
- A. Boeru, *Recesivitate și metafizică*, în „Revista de filosofie”, Anul XXXI, Nr. 4, 1984, pp. 365–369.
- Angela Botez, *Nașterea paradigmei culturale holist-complementariste în secolul al XX-lea. Poziții ale filosofilor români*, în „Revista de filosofie”, Anul XLI, Nr. 1, 1994, pp. 61–72 [63, 69–71].
- Angela Botez, *Historical perspectives of empiricism and analytical philosophy in Romania*, în „Revue Roumaine de Philosophie”, Tome XLII–XLIII, pp. 59–72[63].
- Constantin Calotă, *Mircea Florian: Cunoaștere și existență*, în „Revista de filosofie”, Anul XXIV, Nr. 3–4, 1939, pp. 372–375.
- Gh. Cazan, *Sensul dezvoltării rădăcinilor teoretice ale raționalismului în filosofia interbelică*, în „Analele Universității București. Filosofie”, Anul XVIII, Nr. 1, 1969, pp. 145–156.
- Gh. Cazan, *Reflecții despre o carte*, în „Revista de filosofie”, Tomul XV, Nr. 2, 1968, pp. 221–231 [226–229].
- Gh. Cazan, *Conceptul de metafizică și semnificația lui în opera lui Mircea Florian*, în „Revista de filosofie”, Tomul XV, Nr. 12, 1968, pp. 1427–1435.
- Gh. Al. Cazan, *Raționalismul neutral al lui Mircea Florian*, în „Analele Universității București. Filosofie”, Anul XXXVII, 1988, pp. 19–23.
- Gh. Al. Cazan, *Conceptul de filosofie la Mircea Florian*, în „Analele Universității București. Filosofie”, Anul XXXIX, 1990, pp. 32–40.
- Gh. Al. Cazan, *Recesivitatea ca factor tulburător al lumii*, în „Analele Universității «Spiru Haret». Seria Studii de filosofie”, Nr. 2, 2000, pp. 7–10.
- Florica Diaconu, *Mircea Florian and D.D. Roșca. Two Romanian contributions concerning the dialectical word structure and man's destiny in the universe*, „Revue Roumaine de Philosophie”, Tome XXXV, No. 1–2, janvier–juin 1991, pp. 39–47.

- Florica Diaconu, *Mircea Florian și sensul vieții*, în „Revista de filosofie”, Tomul XXXIX, Nr. 4, 1992, pp. 337–344.
- Teodor Dima, *Mircea Florian și fundamentarea ontologică a logicii*, în „Revista de filosofie”, Tomul XXXIX, Nr. 4, 1992, pp. 381–387.
- A. Ganci, *Contradicție și contrarietate recesivă*, în „Revista de filosofie”, Anul XXXVI, Nr. 6, 1989, pp. 575–579.
- Dumitru Ghișe, *Critica existențialismului în opera lui Mircea Florian*, în „Revista de filosofie”, Anul XXXV, Nr. 4, 1988, pp. 361–366.
- Nicolae Gogoneață, *Problema interpretării filosofiei lui Mircea Florian*, în „Revista de filosofie”, Tomul XIX, Nr. 5, 1972, pp. 633–643.
- Nicolae Gogoneață, *Mircea Florian (1888–1960)*, în „Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique”, Tome XXVIII, No. 2, april–juin 1984, pp. 167–173.
- Nicolae Gogoneață, *Coordonatele „reconstrucției filosofice” întreprinse de Mircea Florian*, în „Revista de filosofie”, Anul XXXV, Nr. 4, 1988, pp. 370–376.
- Nicolae Gogoneață, *Raportul „obiectiv–subiectiv” în filosofia lui Mircea Florian*, în „Revista de filosofie”, Tomul XL, Nr. 6, 1993, pp. 573–579.
- Nicolae Gogoneață, *Mircea Florian – filosofia structurilor recesive*, în „Revista de filosofie”, Tomul XLVI, Nr. 5–6, 1999, pp. 245–249.
- Ion Goian, *Recesivitatea ca principiu al reconstrucției filosofice*, în „Revista de filosofie”, Anul XXXI, Nr. 4, 1984, pp. 362–365.
- C.I. Gulian, *Receptivitate, spirit critic și obiectivare la Mircea Florian*, în „Revista de filosofie”, Anul XXXV, Nr. 4, 1988, pp. 366–370.
- Gabriel Iliescu, *Logică și teologie cu referire la Mircea Florian*, în „Analele Universității «Spiru Haret». Seria Studii de filosofie”, Nr. 2, 2000, pp. 43–62.
- Ion Ivanciu, *La conception du datum dans la philosophie de Mircea Florian*, în „Revue Roumaine des Sciences Sociales. Série de Philosophie et Logique”, Tome XI, No. 2, 1967, pp. 159–163.
- Ioan C. Ivanciu, *Mircea Florian despre schimbare, evoluție și progres*, în „Revista de filosofie”, Anul XXXV, Nr. 4, 1988, pp. 381–386.
- Ioan C. Ivanciu, *Natura și sensul polarității recesive la Mircea Florian*, în „Revista de filosofie”, Tomul XLI, Nr. 2, 1994, pp. 125–139.
- Ioan C. Ivanciu, *Wesen und Sinn der rezessiven Polarität bei Mircea Florian*, „Revue Roumaine de Philosophie”, Tome XL, No. 1–2, janvier–juin 1996, pp. 43–59.
- Ioan C. Ivanciu, *Mircea Florian despre libertate, egalitate și dreptate*, în „Analele Universității «Spiru Haret». Seria Studii de filosofie”, An I, Nr. 1, 1999, pp. 71–73.
- Ioan C. Ivanciu, *Mircea Florian despre individual și general în istorie*, în „Analele Universității «Spiru Haret». Seria Studii de filosofie”, Nr. 8, 2006, pp. 41–52.
- Mircea Malița, *Subiectiv–obiectiv, o distincție irelevantă?*, în „Revista de filosofie”, Anul XLI, Nr. 4, 1994, pp. 333–337 [333, 334].
- Adrian Michiduță, *Filosofia recesivității la Mircea Florian*, în „Analele Universității din Craiova. Seria Filosofie, Sociologie, Științe politice”, nr. 14, 2005, pp. 29–40.
- Adrian Michiduță, *Critica metafizicilor istorice în opera lui Mircea Florian*, în „Analele Universității din Craiova. Seria Filosofie”, nr. 19, 2007, pp. 190–207.
- Adrian Michiduță, *Problema transcendenței la Mircea Florian*, în „Revista de filosofie”, Anul LV, Nr. 3–4, 2008, pp. 277–286.
- Mircea Muthu, *Natura esteticului în concepția lui Mircea Florian*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Cluj. Series Philologia”, Fasciculus 2, 1970, pp. 139–144.
- Nina Nicolaeva, *Concepția estetică a lui Mircea Florian*, în „Revista de filosofie”, Tomul XXVII, Nr. 1, 1980, pp. 120–127.

- Ilie Pinte, *Un înțeles al raționalismului*, în „Analele Universității «Spiru Haret». Seria Studii de filosofie”, Anul I, Nr. 1, 1999, pp. 85–93.
- Ilie Pinte, *Raporturile lui Mircea Florian cu nominalismul, realismul și expresiile lor contemporane. Teoria experienței*, în „Analele Universității «Spiru Haret». Seria Studii de filosofie”, Nr. 2, 2000, pp. 35–42.
- Ilie Pinte, *Conceptul de relație în opera lui Mircea Florian*, în „Analele Universității «Spiru Haret». Seria Studii de filosofie”, Nr. 7, 2005, pp. 73–79.
- Ilie Pinte, *Mircea Florian – aproximări ale unei concepții despre istoria filosofiei*, în „Analele Universității «Spiru Haret». Seria Studii de filosofie”, Nr. 11, 2009, pp. 131–140.
- Cornel Popa, *Asemănare și deosebire la nivel filosofic și la nivel logic*, în „Analele Universității «Spiru Haret». Seria Studii de filosofie”, Nr. 2, 2000, pp. 23–31.
- Ion M. Popescu, *Existență și cunoaștere în filosofia lui Mircea Florian*, în „Revista de filosofie”, Tomul XIX, Nr. 5, 1972, pp. 623–632.
- Ion Roșca, *Gh. Al. Cazan: Fundamentul filosofiei la Mircea Florian*, în „Analele Universității București. Filosofie”, Anul XX, Nr. 1, 1971, pp. 161–163.
- Ioan N. Roșca, *Trepte ontice, experiența și rațiunea la Mircea Florian*, în „Analele Universității București. Filosofie”, Anul XLV, 1996, pp. 69–80.
- Ioan N. Roșca, *Perspectiva relaționistă asupra valorii la Mircea Florian*, în „Analele Universității «Spiru Haret». Seria Studii de filosofie”, Nr. 2, 2000, pp. 33–34.
- Emil Stan, *Mircea Florian și exigențele unei filosofii naționale*, în „Revista de filosofie”, Anul XXXVI, Nr. 6, 1989, pp. 571–575.
- Constantin Stroe, *Concepte și probleme etice în filosofia lui Mircea Florian*, în „Revista de filosofie”, Anul LII, Nr. 1–2, 2005, pp. 205–213.
- Constantin Târșolea, *Considerații despre structura conceptuală a „raționalismului neutral” la Mircea Florian*, în „Analele Universității București. Filosofie”, Anul XXXV, 1986, pp. 23–29.
- Constantin Târșolea, *Despre misticitate și misticism în filosofia lui Mircea Florian. Semnificații actuale*, în „Analele Universității București. Filosofie”, Anul XXXVI, 1987, pp. 63–69.
- Constantin Târșolea, *Considerații asupra concepției lui Mircea Florian despre raportul individual–general*, în „Analele Universității București. Filosofie”, Anul XXXVII, 1988, pp. 24–30.
- Constantin Târșolea, *Problematika puterii politice la C. Rădulescu-Motru, P.P. Negulescu, M. Florian, M. Ralea și D.D. Roșca*, în „Analele Universității București. Filosofie”, Anul XXXVII, 1988, pp. 25–29.
- Constantin Târșolea, *Problematika progresului în filosofia raționalistă românească interbelică*, în „Revista de filosofie”, Anul XXXVI, Nr. 1, 1989, pp. 50–58 [52–57].
- Constantin Târșolea, *Mircea Florian: Originality and continuity in philosophy*, în „Analele Universității București. Filosofie”, Anul XLVIII, 1999, pp. 45–52.
- Ion Tudose, *Recesivitate și dialectică la Mircea Florian*, în „Analele Universității «Spiru Haret». Seria Studii de filosofie”, Nr. 2, 2000, pp. 11–18.
- Mihail Uță, *Mircea Florian. Știință și raționalism*, în „Revista generală a învățământului”, Anul XV, nr. 5, mai 1927, pp. 328–331.
- Viorel Vizureanu, *Mircea Florian, Logică și epistemologie. Logica generală*, în „Revista de filosofie”, Tomul XLIV, Nr. 3, 1997, pp. 339, 340.
- Daniela Voinea, *„Individ sau societate” – o falsă dilemă în antropologia lui Mircea Florian*, în „Analele Universității din Craiova. Seria Filosofie, Sociologie, Științe politice”, nr. 11, 2003, pp. 35–48.
- Daniela Voinea, *Programul sistematic de reconstrucție critică a filosofiei la Mircea Florian*, în „Analele Universității din Craiova. Seria Filosofie, Sociologie, Științe politice”, nr. 12, 2003, pp. 37–55.

ARTICOLE ÎN ZIARE ȘI REVISTE DE CULTURĂ

- Constantin Amărieuței, *Mircea Florian*, în „Jurnalul literar”, Anul VIII, serie nouă, nr. 49–52, decembrie 1997 (1–2), p. 2.
- Ioan-Viorel Bădică, *Problema filosofiei*, în „Astra” (Brașov), nr. 12, decembrie 1986, pp. 7, 8.
- Ion Bănșoiu, *Mircea Florian, l’unité de la culture envisagée d’un point de vue philosophique*, în „Revue roumaine”, Anul XXXVII, nr. 4–5, 1983, pp. 99–101.
- Ștefan Bărsănescu, *Mircea Florian, Reconstrucție filosofică*, în „Ethos” (Iași–București), Anul II, nr. 1–2, ianuarie–iunie 1945, pp. 152–154.
- Niculae Bellu, *Mircea Florian*, în „Contemporanul”, nr. 10 (1217), 6 martie 1970, p. 8.
- Lucian Blaga, *Reconstrucție filosofică*, în „Saeculum” (Sibiu), Anul II, nr. 2, martie–aprilie 1944, pp. 73–74.
- Aurel Ion Brumaru, *Gândind din locul românesc*, în „Astra” (Brașov), nr. 12, decembrie 1986, p. 7.
- Petru Comarnescu, *Filosofie, experiență, artă în concepția d-lui Mircea Florian*, în „Revista Fundațiilor Regale”, Anul XIV, nr. 2, februarie 1947, pp. 122–134.
- Oana Georgiana Enăchescu, *Mircea Florian – nedreptatea unui destin*, în „România literară”, Anul XXXV, nr. 13, 3–9 aprilie 2002, p. 21.
- Argentina Firuță, *Recesivitatea – formă a dialecticii*, în „Ateneu” (Bacău), Anul XXV, serie nouă, nr. 3 (220), martie 1988, p. 4.
- Dumitru Ghișe, *Critica existențialismului*, în „Contemporanul”, nr. 17 (2162), 22 aprilie 1988, p. 11.
- Vasile Gogea, *Demnitatea ontologică a unei categorii: spațiul*, în „Astra” (Brașov), nr. 12, decembrie 1986, p. 7.
- Nicolae Gogoneață, *Coordonatele „reconstrucției filosofice”*, în „Contemporanul”, nr. 17 (2162), 22 aprilie 1988, p. 10, 11.
- C.I. Gulian, *Mircea Florian. Cunoaștere și existență*, în „Viața Românească”, Anul XXXI, nr. 9–10, septembrie–octombrie 1939, pp. 200–202.
- C.I. Gulian, *Receptivitate, spirit critic și obiectivare*, în „Contemporanul”, nr. 17 (2162), 22 aprilie 1988, p. 10.
- Nae Ionescu, [*Mircea Florian. Rostul și utilitatea filosofiei*], în „Ideea europeană”, Anul III, nr. 89, 26 martie – 2 aprilie 1922, p. 4.
- Nae Ionescu, [*Mircea Florian. Îndrumare în filosofie*], în „Ideea europeană”, Anul IV, nr. 117, 22–29 aprilie 1923, p. 4.
- Petru P. Ionescu, *Filosofie și națiune*, în „Gândirea”, Anul XX, nr. 10, decembrie 1941, pp. 560–563.
- Dumitru Isac, *Realismul critic – sinteză filosofică*, în „Revista Fundațiilor Regale”, Anul XIII, serie nouă, nr. 5, mai 1946, pp. 22–39.
- Victor Isac, *Centenarul nașterii filosofului român Mircea Florian: Viața și opera*, în „Forum”, Anul XXX, nr. 4, aprilie 1988, pp. 59–68.
- Ioan C. Ivanciu, *Mircea Florian – Aspecte ale realismului ontologic în concepția filosofului*, în „Ramuri” (Craiova), Anul IV, nr. 9 (39), 15 septembrie 1967, pp. 17, 18.
- Ioan C. Ivanciu, *Schimbare și progres în concepția lui Mircea Florian*, în „Contemporanul”, nr. 17 (2162), 22 aprilie 1988, p. 11.
- Ath. Joja, *Tradiții și realizări ale filosofiei românești*, în „Steaua” (Cluj), Anul XVII, nr. 9 (200), septembrie 1966, pp. 3–18[11].
- Emil Manu, *Mircea Florian, umanistul*, în „Lucașfăruș”, serie nouă, nr. 5 (214), 8 februarie 1995, p. 7.
- Andrei Marga, *Disocieri cu privire la filosofia lui Mircea Florian*, în „Steaua” (Cluj-Napoca), Anul XL, nr. 7 (506), iulie 1989, pp. 50–52.
- S. Mehedinți, *Mircea Florian, Îndrumare în filosofie*, în „Convorbiri literare”, Anul LV, nr. 5–6, mai–iunie 1923, p. 515.

- Florin Mihăilescu, *Mircea Florian și condiția artei*, în „Steaua” (Cluj-Napoca), Anul XLIX, nr. 6, iunie 1993, pp. 28, 29.
- Ștefan Munteanu, *Mircea Florian despre gândirea lui Eminescu*, în „Ateneu” (Bacău), Anul XLV, serie nouă, nr. 6 (466), iunie 2008, p. 13.
- Florian Nicolau, *Reconstrucția obiectului filosofiei și problema datului*, în „Revista Fundațiilor Regale”, Anul XI, nr. 10, noiembrie 1944, pp. 230–232.
- Petre I. Nistor, *Mircea Florian: Reforma logicei*, în „Școala Românească”, nr. 1, ianuarie 1943, pp. 66, 67.
- Dumitru Popovici, *Interpretarea filosofică a timpului la Mircea Florian*, în „Forum”, Anul XXX, nr. 4, aprilie 1988, pp. 69–72.
- C. Rădulescu-Motru, *Gândirea filosofică: înțelesul și scopul*, în „Convorbiri literare”, Anul LXXIV, nr. 11–12, 1941, pp. 1233–1245.
- Vladimir Răsvan, *Recesivitate și feedback*, în „Contemporanul”, nr. 39 (2132), 25 septembrie 1987, p. 2.
- Valeriu Râpeanu, *Unul din filosofii reprezentativi ai țării noastre: Mircea Florian*, în „Curierul Național”, anul VI, nr. 1199, 16 februarie 1995, p. 11.
- Constantin Schifirneț, *Filosofie națională*, în „Contemporanul – ideea europeană”, anul XI, nr. 26–29 (557–560), iulie 2001, pp. 51–54.
- Grigore Smeu, *Recesivitatea în perspectivă filosofică*, în „România literară”, Anul XVII, nr. 3, 19 ianuarie 1984, p. 11.
- Grigore Smeu, *Pluralism și recesivitate*, în „România literară”, Anul XXI, nr. 15, 7 aprilie 1988, p. 19.
- Liviu Sofonea, *Mircea Florian și problematica recesivității*, în „Astra” (Brașov), nr. 9, 1988, p. 3.
- Elena Solunca, *Mircea Florian*, în „Contemporanul”, nr. 1 (1886), 1 ianuarie 1983, p. 5.
- N. Tertulian, *Prof. Mircea Florian, reprezentant al reacțiunii filosofice în universitatea românească*, în „Contemporanul”, 23 iulie 1948, pp. 5, 10.
- V. Uglea, *Mircea Florian, Metafizică și artă*, în „Ethos” (Iași), Anul II, nr. 3–4, iulie–decembrie 1946, pp. 396–398.
- Mircea Vulcănescu, *Critica teoriei datelor pure*, în „Viața Românească”, Anul XCIV, nr. 5–6, mai–iunie 1999, pp. 192–196.
- Henri Wald, *Un logician contemporan: Mircea Florian*, în „Revista Fundațiilor Regale”, Anul XIII, nr. 9, septembrie 1946, pp. 84–95.
- Henri Wald, *Asumarea dualității*, în „România literară”, Anul XXI, nr. 25, 16 iunie 1988, p. 19.
- Ștefan Zeletin, *Suferința vremii ca problemă filosofică. Mircea Florian, Arta de a suferi*, în „Convorbiri literare”, Anul LII, nr. 10–11, octombrie–noiembrie 1920, pp. 660–666.

MENȚIONĂRI ÎN DICȚIONARE

- Lucian Predescu, *Enciclopedia României: material românesc, oameni și înfăptuiri*, București, Cugetarea-Georgescu Delafras, 1940, p. 320.
- Fanu-Al. Duțulescu, *Dicționarul filosofiei (înțelesurile a 1300 termeni)*, Craiova, Scrisul Românesc, 1945, p. 58.
- ****Mic dicționar filosofic*, București, Editura Politică, 1969, p. 141. [ed. a 2-a, 1973, p. 219]
- ****Dicționar de estetică generală*, București, Editura Politică, 1972, p. 126.
- ****Dicționar de filosofie*, București, Editura Politică, 1978, pp. 284, 285.
- Leonard Gavriliu, *Florian (Mircea)*, în: Didier Julia, *Dicționar de filosofie*, trad., avânprefață și completări privind filosofia românească de Leonard Gavriliu, București, Univers Enciclopedic, 1996, pp. 128, 129. (Larousse) [ed. a 2-a, Univers Enciclopedic Gold, 2009, pp. 124, 125]
- Dicționarul operelor filosofice românești*, coord. general Ion Ianoși, București, Humanitas, 1997.

- Dorina N. Rusu, *Membrii Academiei Române, 1866–1999: dicționar*, ed. a 2-a revăzută și adăugită, cu un cuvânt înainte de Acad. Eugen Simion, București, Editura Academiei Române, 1999, pp. 197, 198.
- Dicționar de termeni ai filosofiei românești: secolul XX*, coord. Viorel Colțescu și Constantin Grecu, Timișoara, Editura Universității de Vest, 2004.

BIOBIBLIOGRAFII

- Ion Ianoși, *Tabel cronologic*, în: Mircea Florian, *Misticism și credință: eseu*, ed., pref. și tabel cronologic de Ion Ianoși, București, Editura Minerva, 1993, pp. V–XXI. (Biblioteca pentru toți. Cultură generală)
- Adrian Michiduță, *Filosoful Mircea Florian. Biobibliografie*, Cluj-Napoca, Editura „Grinta”, 2003.
- Adrian Michiduță, *Mircea Florian – cronobiografie (1888–2005)* în: Mircea Florian, *Philosophia perennis (Treizeci și două de prelegeri universitare)*, ed. îngrijită, cronobiografie, note și comentarii de Adrian Michiduță, Cluj-Napoca, Editura „Grinta”, 2004, pp. 7–48.
- Adrian Michiduță, *Lista scrierilor lui Mircea Florian enumerate în ordinea apariției lor*, în: Mircea Florian, *Philosophia perennis (Treizeci și două de prelegeri universitare)*, ed. îngrijită, cronobiografie, note și comentarii de Adrian Michiduță, Cluj-Napoca, Editura „Grinta”, 2004, pp. 249–253.
- Adrian Michiduță, *Mircea Florian. Noi contribuții biobibliografice și documentare*, Craiova, Editura Aius, 2005.